

ZNALECKÁ HLÍDKA

Není značka jako značka – a atest to taky vždycky nevyřeší!

Dnes bychom v rubrice Znalecká hlídka chtěli upozornit na méně obvyklé problémy, s nimiž se ale sběratelé rovněž mohou setkat. Jde o nevhodně používané otisky přidavných značek na zadní straně známek, o „exotické“ atesty, které se na našem trhu objevují čím dál častěji, a o dvě perličky nakonec.

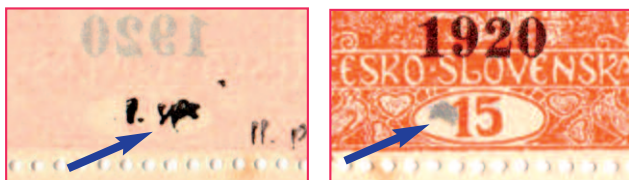
FRANTIŠEK BENEŠ – MAREK VRBA

Za první republiky bylo běžné, že filatelističtí obchodníci ve snaze předcházet sporům o záměně položek při případné reklamaci, a rovněž pro zvýšení důvěryhodnosti svého zboží (a obchodu jako takového – tedy i z důvodů reklamních), otiskovali na zadní stranu prodáváných známek svou značku. V 50. a 60. letech v tom pokračoval Pofis (i když ten i z jiných důvodů – například aby vázané hodnoty získané za nominál soukromě v novinkové službě personál nemohl prodávat v prodejnách s příplatkem za „Pofisové“ ceny), později však byla tato praxe opuštěna. Nyní se na Aukru objevily známky, které současný prodávající opatřuje nikoli svou značkou, ale značkami „přidavnými“, jimiž poukazuje například na druh a rozměr zoubkování, typ známky, známkové pole apod.

Nic proti tomu, každý si se svými známkami může dělat, co chce, případné zájemce o ně však chceme upozornit na několik problematických skutečností.

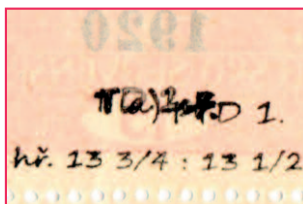
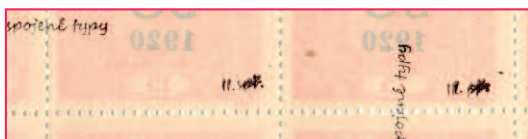
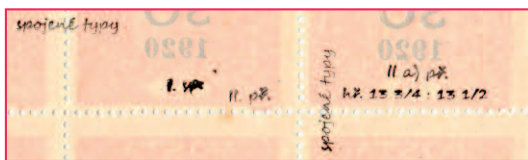
Tak především, co bylo obvyklé za první republiky nemusí odpovídat požadavkům kladeným na materiál dnes. Pokud je známka svěží a bez jakékoli značky, je lépe ji ponechat v tomto stavu, protože stoupající nároky na jakost mohou v budoucnu vést k tomu, že takové „panenské“ známky budou stát víc než ty ostatní (kdysi se taky říkalo jedna nálepka – žádná nálepka, a všichni víme, jak je to dopadlo...).

Druhou nepříjemností je, že barva používaná zmíněným současným obchodníkem nemá vlastnosti barvy používané dávnými i současnými znalci. Ty jsou totiž olejové, určené pro kovová razítka, a při jejich správném použití barva ulpí na povrchu papíru nebo lepu. U známek označených zmíněným současným obchodníkem však hrozí nebezpečí, že nesprávně zvolená barva prosákne skrz lep a papír na přední stranu a známku nenávratně poškodí.

Třetím a nikoli nepodstatným problémem je skutečnost, že zmíněný prodejce nemá zjevně v otiskování razítek na známky ještě dostatečnou praxi, takže některé značky jsou otištěny neúplně, jiné jsou slité, další pak přes sebe, a proto nečitelné.

To všechno snižuje přitažlivost, a tím i cenu takto neodborně – a vlastně i zbytečně – „označených“ známek, což by zájemci o ně měli samozřejmě vzít v úvahu (nakonec jde o jejich peníze).

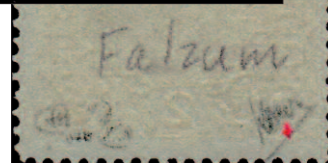

Příklady zbytečných, a navíc zjevně nezdařile provedených označení z nabídky na Aukro.

Nejde však o jediné nebezpečí číhající zejména na internetových tržištích. Dalším je čím dál více se rozmáhající nabídka padělků vzácných československých (a samozřejmě i jiných) známek s důvěryhodně a často i honosně vypadajícími atesty zahraničních znalců a znaleckých ústavů, které mají zaplašit pochybnosti zákazníků a podnítit je ke koupi. Některé tyto atesty jsou pravé a jde tedy o omyl nebo neznalost jejich vystavitele. Jiné jsou padělané, a to buď napodobením atestu pravého (viz např. F7/01, s. 12), nebo dokonce zhotovením atestu fantaskního, s podpisem neexistujícího znalce. Ať je to ale jakkoli, ve všech uvedených případech hrozí kupujícímu škoda, a proto je v jeho zájmu být zdravě nedůvěřivý a před nákupem si pravost známky nechat potvrdit důvěryhodným tuzemským znalcem, který je ochoten za svůj výrok nést plnou hmotnou odpovědnost.

I když tuto radu Filatelie otiskla už mnohokrát, někteří sběratelé jsou prostě nepoučitelní a v touze pořídit si cennou známku za „výhodnou“ cenu přehlédnou varovné blikání, což později vede k pláči nad výdělkem. Čerstvým příkladem je nákup vzácné známky 2 K Znak PČ 1919, úzký formát (tedy rarity v ceně bratru přes půl milionu korun), bez jakékoli značky na zadní straně, pouze opatřené fotoatestem vystaveným trojicí argentinských (!) znalců, jejichž jména lze dohledat na internetu, je ale samozřejmě obtížné zjistit, jestli a proč se k pravosti vyjádřili. V každém případě známka není „Original“, jak je opakovaně uvedeno v atestu, ale má vcelku primitivně padělaný přetisk, v důsledku čehož nejde o vzácnost, ale o prakticky bezcennou věc...

Po zjištění této nemilé skutečnosti M. Vrba na žádost majitele vystavil atest na padělek, jak ale bude úspěšný s reklamací, to se teprve uvidí.

ESTUDIO 20 CERTIFICADO N° 06628
 AV. DE MAYO 1437, 1 B
 (1065) BUENOS AIRES
 TEL.: (5411) 4385-4903 FAX: (5411) 4381-5583
FILATELISTAS

Hemos examinado el/la sello, cuadro, bloque, carta completa, cubierta, fragmento, ~~original~~ cuya ~~fotocopia~~ - fotografía adjuntamos y es, en nuestra opinión, ~~original~~ con su goma - ~~abliteración~~ ~~original~~ color ~~sin dentado~~ ~~sin dentado~~. Tratándose del sello: ~~Aéreo~~ - ordinario - ~~de~~ ~~Czechoslovakia~~ Número ~~2.481~~ del catálogo ~~Scott, Michel, Petrovich, Kneitschel~~ y en prueba de ello, lo hemos firmado y marcado al dorso con nuestro sello de garantía. Cualquier alteración del presente texto, cualquier diferencia con la copia existente en nuestros archivos y/o la misma adulteración, tachadura, sobrescritura, borradura o agregado invalidarán automáticamente el presente certificado y lo harán nulo a todos los efectos.

Buenos Aires, 4 de ~~enero~~ de 2022.

OBSERVACIONES

ING. ALBERTO E. SOLARI
 MARCO EMILIO IMBELLONI

Člen Komise znalců
 Svazu českých filatelů
 Zkušební znatek pro obor
 Československo 1918 - 1939

Marek Vrba
 Náměstí 2 č.p. 53
 387 32 Sedlice
 Czech Republic
 marek.vrba@email.cz

Expert Opinion

Certificate Number: 92/22 Date: 13. 7. 2022

Item : Czechoslovakia;
 ČSR Catalogue; Pofis 2015 - č. 48a 1 - F

Finding: The stamp, pictured from both the front and the back: Czechoslovakia, overprint - Pošta československá 1919, nominal value 2 K, coat of arms, dark blue, tall format, mint;

Is a forgery to the detriment of the collectors;

Various signatures to be found on the back. I marked the stamp „Falzum“.

Marek Vrba

Na konec jsme si schovali dvě perličky, s nimiž jsme se jako znalci v poslední době setkali. Jde o padělky tak primitivní, že se až nechce věřit, že by jimi mohl být někdo oklamán, A vidíte – stalo se to.

První je „oboustranný tisk“ aršíku 20. let čs. známky 1938, což by byla rarita, s níž jsme se dosud nesetkali.

Stačí se však na zadní – tedy leповou – stranu podívat silnější lupou a je vidět, že tisk není proveden z hloubky, tedy ocelotiskem, ale že jde o pouhý „xerox“, přesnější tisk počítačovou tiskárnou nebo zhotovený na kopírce, tedy žádná rarita, ale jednoduchý padělek.

V této souvislosti je namísto upozornit i na jinou podobu, kterou by takový padělek mohl mít. Padělatel by se mohl pokusit zhotovit „levnější“ variantu, a sice nikoli tisk na lepu, ale „pouhý“ obtisk, který by sběratelé možná tak podrobně neprohlíželi a snáze by utrpěli škodu. V podstatě by stačilo naskenovaný obrázek kresby aršíku počítačovým programem „převrátit“ a pak stejným způsobem vytisknout na zadní stranu běžného aršíku.

Takto zhotovený „obtisk“ by mohl být úplný nebo částečný, vždy by však nesl znaky, podle kterých jej lze ve zvětšení snadno poznat.

Zmínkou o „obtisku“ upozorňujeme na padělky, které možná ještě ani neexistují, ale není vyloučeno, že bychom se s nimi dříve nebo později mohli setkat. Samo-

zřejmě nechceme padělatele inspirovat (ti to ostatně ani nepotřebují, fantazii projevují nadobytou bujnou), ale využíváme řídkou možnost, kdy lze sběratelé varovat dřív, než problém vyvstane. Je totiž jasné, že podobné padělky mohou být spojeny v podstatě s jakýmkoli známkami, našimi i zahraničními, a vyobrazený aršík tak nemusí být zdaleka jediný.

Na rozdíl od předchozího padělku, k jehož zhotovení byla použita moderní technika, další perlička vznikla způsobem, který padělatelé používají už více než sto let. Přesto s ním však pořád slaví úspěch, i když to zní až neuvěřitelně. Vezmou běžnou známku s potřebným druhem a rozměrem zoubkování, nesoucí přitom znaleckou značku a třeba i značku přídatnou. Na její přední stranu pak nalepí ostřížený obraz jiné známky, která má s tímto zoubkováním vysokou cenu. V našem případě šlo o známku 20 h Hradčany karmínová s řádkovým zoubkováním o rozměru $13 \frac{3}{4}$, přes jejíž obraz padělatel přelepil těsně obstřížený obraz známky 30 h Hradčany fialová, který získal z exempláře s běžnou hřebenovou perforací o rozměru $11 \frac{3}{4}$. Z těchto dvou levných známek v celkové katalogové ceně 35 Kč „vyrobil“ vzácný exemplář v katalogové ceně 25.000 Kč – a dokonce se mu jej podařilo prodat!

Jistě k tomu napomohla skutečnost, že známka na své zadní straně nese značku znalce (nejde o člena Komise znalců SČF!), tu jsme však na vyobrazení zakryli, protože není jasné, zda ověřil původní známku 20 h, nebo až z ní vzniklý padělek. Pokud ověřil hodnotu 20 h, mělo by mu to být varováním, aby tak levné známky propříště neověřoval, když vidí, co může následovat. A pokud ověřil přelepený padělek, měl by se zamyslet, zda má vůbec smysl, aby ve své činnosti pokračoval – hrozí totiž, že by vůči němu mohl být vznesen požadavek na náhradu nemalé škody.

* * *

Vážení a milí čtenáři časopisu Filatelie, známe sice bonmot Marka Twaina, že „Rozdávat rady je zbytečné. Moudrý si poradí sám a hlupák stejně neposlechne.“ My si přesto myslíme, že v rubrice Znalecká hlídka má smysl upozorňovat na padělky a radit sběratelům, jak se je mohou pokusit poznat vlastními silami. Ceny „lepších“ známek v dnešní nejisté době stoupají, a tak je třeba si na peníze při nákupech dávat obzvláštní pozor!